

En kopp kaffe och en stund tillsammans

Berättelse

I Sverige hör du ofta ordet "fika". Att fika betyder att ta en paus. Då dricker man något, oftast kaffe. Man kan också dricka te eller saft. Många äter något sött till kaffet, till exempel en bulle eller en kaka.

Men fika är mer än att bara dricka kaffe. När man fikar sitter man ner en stund. Man pratar och umgås med andra. Man kan fika med familjen, med vänner eller med kollegor på jobbet. Därför säger många att fika är en social paus.

På många arbetsplatser i Sverige finns det bestämda fikatider. Ofta fikar man en gång på förmiddagen och en gång på eftermiddagen. Då slutar man arbeta en liten stund. Man går till fikarummet och sätter sig tillsammans. Man pratar om jobbet eller om helt vanliga saker. Sedan börjar man arbeta igen.

En klassisk svensk fikabulle är kanelbullen. Den 4 oktober firar Sverige Kanelbullens dag. Då bakar och äter många kanelbullar.

Fika är en gammal tradition i Sverige. Idag känner människor i hela världen till ordet. Men för många svenskar är fika något helt vanligt – en liten, mysig paus i vardagen.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
fika	ta en paus och dricka något, oftast kaffe
paus	en kort tid då man vilar och inte arbetar
umgås	vara tillsammans med andra och prata
social	något man gör tillsammans med andra människor
kollega	en person som man arbetar med
arbetsplats	stället där man jobbar
bestämd	något som redan är klart, inte fritt
klassisk	gammal och välkänd; något många känner till
bulle	ett litet sött bröd som man äter till kaffet
tradition	en vana som man har haft i många år

Läsförståelsefrågor

1. Vad gör man när man fikar?
 1. Man sover en stund mitt på dagen.
 2. Man slutar arbeta en stund och tar något att dricka, för det mesta kaffe.
 3. Man lagar en stor middag.
2. Varför säger texten att fika är “mer än att bara dricka kaffe”?
 1. För att kaffet alltid är väldigt dyrt.
 2. För att man umgås och tar det lugnt tillsammans, inte bara dricker.
 3. För att man måste äta tre bullar.
3. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Många svenska arbetsplatser har fasta tider för fika.
 2. Man får bara dricka kaffe när man fikar, inget annat.
 3. Alla svenskar fikar varje dag.
4. Varför kan det vara trevligt att fika med sina kollegor? Svara med egna ord.
5. Vad äter man ofta till kaffet när man fikar?

Facit

1. 1. Man slutar arbeta en stund och tar något att dricka, för det mesta kaffe.
2. 1. För att man umgås och tar det lugnt tillsammans, inte bara dricker.
3. 1. ja b) nej (man kan också dricka te eller saft) c) det står inte i texten (texten säger inget om hur ofta varje svensk fikar)
4. Exempel på svar: Man får en paus från jobbet och kan prata och lära känna varandra bättre.
5. Exempel på svar: Något sött, till exempel en bulle eller en kaka.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Konkret vardagstext som passar för att öva ord om tid och vardag (paus, förmiddag, eftermiddag). Tema: sociala vanor och arbetskultur i Sverige. Fråga 2 kräver en första, enkel slutsats. Låt eleverna jämföra med pauser och dryckesvanor i andra länder.

Diskussionsfrågor

- Hur tar du en paus under dagen? Vad gör du då?
- Dricker man kaffe eller te där du kommer ifrån? Äter man något särskilt till?

- Tycker du att det är bra att jobbet har fasta fikatider? Varför eller varför inte?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta om en gång när du tog en paus tillsammans med andra. Vad drack ni och vad pratade ni om?

Källor och faktagranskning

- Institutet för språk och folkminnen (Isof), Frågelådan: Hur har ordet fika (dricka kaffe) uppkommit? – <https://frageladan.isof.se/faqs/23166> (sidan är JS-renderad; öppna i webbläsare)
- Nationalencyklopedin (NE), uppslagsord: fika – <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/fika>
- Hembakningsrådet / Kanelbullens dag – <https://kanelbullensdag.se/>
- Smaka Sverige (Jordbruksverket): Den svenska fikakulturen – <https://smakasverige.se/nyheter/nyhetsarkiv/2022-08-18-den-svenska-fikakulturen>

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Att fika betyder att ta en paus och dricka något, oftast kaffe, och ofta äta något sött (bulle eller kaka). Fika är en social vana – man umgås och pratar, inte bara dricker. Många svenska arbetsplatser har fasta fikatider på för- och eftermiddagen. Ordet "fika" i betydelsen att dricka kaffe är belagt i svenskan sedan omkring 1910 (bl.a. i Herman Palms "Hemliga språk i Sverige", 1910). Kanelbullens dag firas den 4 oktober och instiftades 1999 av Hembakningsrådet. OSÄKERHET: Ordets ursprung är inte säkert fastställt. Den vanligaste förklaringen är att stavelserna i det dialektala "kaffi" (kaffe) kastades om i ett slangspråk (s.k. backslang): kaffi -> fika. Texterna återger detta försiktigt ("det sägs", "en vanlig förklaring är") och påstår inte att ursprunget är säkert.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-25.